

# SŁOWO

WILNO, Piątek 22 czerwca 1928 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefony: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. z zagranicą 7 zł. Konto czekowe w PKO. Nr 80259. W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego N-ru 20 groszy.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej 30 gr. Za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. W n-rach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

## PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE—ul. Szeptyckiego A. Łazuk  
BRASŁAW—Księg. T-wa „Lot”  
DUKSZY—ul. Gen. Berbeckiego W. Surwiłło.  
GŁĘBOKIE—ul. Zamkowa, W. Włodzimierz  
GRÓDNO—Księg. T-wa „Ruch”  
HORODZIE—K. Smarzyński.  
IWIEŃCIE—A. Ossoling.  
KLECK—Sklep „Jedność”  
LIDA—ul. Suwalska 13.  
NIEŚWIEŻ—ul. Ratuszowa 1

NOWOGRÓDEK—Kiosk St. Michalskiego.  
N.ŚWIECIANY—ul. Wileńska 28.  
OSZMIANA—Spółdz. Księg. Nauczyc.  
PIŃSK—Książnica Polska St. Bednarski.  
POSTAWY—J. Wojtkiewicz—Rynek.  
STOŁPCE—Księg. T-wa „Ruch”  
ŚWIECIANY POW.—Rynek 9.  
WILEJKA POW.—ul. Mickiewicza 24.  
WARSZAWA—T-wo Księg. Kol. „Ruch”  
WOŁKOWYSK—Kiosk B. Gołembiewskiego.

# Przemówienie Ministra Aleksandra Meysztowicza

wygłoszone na posiedzeniu Izby Poselskiej podczas dyskusji nad budżetem Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wysoka Izbo! Panie Marszałku! Zaczę od kilku zasadniczych uwag Panów Posłów, przejdę potem do spraw budżetowych, a skończę na

### Uposażenie sędziów.

Przedewszystkiem więc kilka słów o uposażeniach. Są one istotnie niewystarczające. Panowie sędziowie są w gorszej sytuacji, niż pp. urzędnicy obojczych klas, choćby dlatego, że nie mają dodatkowych prac ani w samorządach, ani w instytucjach finansowych i nie otrzymują dodatkowych płac za dokonane prace. Ciężka jest pozycja kierowników sądów. Otrzymują oni: od 100 punktów dla naczelników sądu powiatowego do 500 punktów dla pierwszego prezesa Sądu Najwyższego. To nie wystarcza. Panowie urzędnicy sądowi podzielają losy innych urzędników, ale mamy w wymiarze sprawiedliwości bardzo mało etatów VII i VIII klasy i żadnego etatu VI klasy. Jakież są tego skutki? Pp. urzędnicy nie wierzą w lepszą przyszłość; pp. aplikanci unikają posad sądowych; pp. sędziowie uciekają na lukratywniejsze posady, a „kiedy idzie o mianowanie kogoś na kierownicze stanowisko, mamy z tem cały szereg trudności.

A jednak Państwo polskie łoży na sądownictwo mniej, niż inne państwa. Według wyliczeń b. senatora Buzka łoży ono na 1 mieszkańca 1/3 tego, co Niemcy. Z tego stanu trzeba wyjść, ale na to, żeby wyjść, trzeba odnaleźć nowe źródła dochodów państwowych.

### Stan więziennictwa

W więziennictwie naszym jest dużo do zrobienia, tak, jak we wszystkich dziedzinach życia, ale twierdząc, że nasze więzienia nie są gorsze od więzień w wielu państwach Europy.

Mamy kursy dla instruktorów i kursy dla dozorców więziennych, którzy umieją nieraz na posterunku życie poświęcić. Szkoły w więzieniach funkcjonują sprawnie. Dział pracy rozwija się pomyślnie. Śmiertelność nie duża, bo wyniosła w roku zeszłym zaledwie 1 proc., co dowodzi, że stan sanitarny więzień jest niezły. Do 11 szpitali przybył nam jeden Szpital w Wiśniczu. Urządzamy zakład dla umysłowo chorych w Grudziądzu i projektujemy drugi taki zakład w Grodzisku. (Głos na ławach mniejszości: Panie Ministrze, a jak z tą sprawą św. Krzyża, który Sejm uchwalił skasować? Znajduję, że św. Krzyż to więzienie wzorowe tak pod względem sanitarnym, jak pod innymi względami. Sferę katolickie stały się o zwrot św. Krzyża. Muszę jednak powiedzieć, że moglibyśmy pójść na to nie inaczej, jak zdobywając sobie jakie inne pomieszczenia. (Przerwywania.) W zeszłym roku zmarło na św. Krzyżu 13 więźniów, nie jest to cyfra zastraszająca.

W więzieniach niema głodu. 2.400 kalorii to norma ustalona naukowo, a przy pracy więźniowie otrzymują o 600 kalorii więcej. Tak samo niepełnoletni. W więzieniach niema chłodu. Norma 8 kg. węgla albo 16 drzewa na 13 m. jest wystarczająca. Wziewienia opalają się w ciągu 150 dni w roku.

Twierdzenie, jakoby z więźniami naszymi postępowało niehumanitarnie, odpiaram z całą stanowczością. Twierdzenie to dyktuje albo nieświadomość, albo chęć awansowania przestępców na męczenników. (Oklaski na ławach B.B.). Więzienia nasze zwiadał: p.p. Profesor Teodorescu z Bukaresztu, adwokat Maurice Garçon, delegat międzynar.

### Nowy ustroj sądowy.

Przechodzę do ustawodawstwa. Kilka słów tylko o nowym ustroju sądowym, ponieważ Panowie mówili tu o niem. Kilka słów tylko, bo ustrój ten będzie prawdopodobnie przedmiotem dłuższych obrad Sejmu. W nowym prawie zachowaliśmy zasadę wyboru sędziów przez sędziów. Jest to zasada, wprowadzona w Rosji łącznie z liberalną reformą roku 1864, na którą powołują się nieraz nasi wybitni prawnicy i powołują się szlachetnie. Ale według ustawy rosyjskiej minister miał prawo przedstawiać do nominacji kogo chciał, poza wybranymi.

Co innego, że korzystał rzadko z tych uprawnień, ale je miał. A według naszego prawa minister może mianować poza wybranymi tylko 20 proc. w stosunku do zeszłorocznych mianowań. Pod tym względem prawo nasze poszło o wiele dalej, niż liberalna ustawa rosyjska. W państwach za-

zarzutach, skierowanych w stronę ministra, w stronę ministerstwa i wymiaru sprawiedliwości.

Przebiegała sędziów jest nadmierne. Mamy sędziów mniej, niż mieliśmy przed wojną, a spraw więcej, a przybyła nam jeszcze sprawa karnoadministracyjna. Praca pp. sędziów jest nader intensywna, a jednak załagłości są duże i wymiar sprawiedliwości byłby się już zachwiał, gdybyśmy nie uzyskali w roku zeszłym 55 nowych etatów, a w roku obecnym 150 etatów. Potrzeba nam jeszcze 157 etatów, nie wliczając w to pomnożenia etatów, które może okazać się niezbędnym przy wprowadzeniu nowego ustroju sądowego.

Aby ulżyć pp. sędziom, wzięliśmy się do nowego wydania Dziennika Ustaw. Dziennik Ustaw jest wielotomowy i trudno się w nim orjentować. W nowym wydaniu ominiemy ustawy uchylone, a ustawy zmienione zamieścimy w zmienionym tekście.

Zabudowania sądowe są w stanie fatalnym, zwłaszcza w b. Kongresówce i na Kresach. Nie idzie tu o pałace, o których mówił p. poseł Bitner, idzie tylko o możliwość spokojnej pracy. W tym roku uzyskaliśmy 12.200.000 zł. To już jest coś. Żałujemy bardzo, że w preliminarzu tegorocznym nie mogliśmy uwzględnić palących potrzeb Warszawy i Krakowa. Ale nieod razu Kraków zbudowano.

dowego Czerwonego Krzyża, członek parlamentu francuskiego Guilhaume delegat Międzynarodowego Czerwonego Krzyża Brunelle, v. Drachenfels i inni. Wszyscy zostawili w księgach więziennych bardzo pochlebne wzmianki o swoich wrażeniach. Nieprawdą jest, ażeby w kwietniu r.b. osiągnięto największą cyfrę załudnienia więzień. Cyfra ta była istotnie większa w kwietniu r.b., niż w kwietniu roku przeszłego i zaprzeszłego, ale mniejsza, niż w roku 1924 i 1925. Rekordowa cyfra 34.234 wypadła na marzec r. 1925.

Korzystamy szeroko z ustawy o przedterminowym zwalnianiu, zwalniamy miesięcznie około 300 więźniów. To jest więcej, niż 1 proc. miesięcznie, a zatem więcej, niż 12 proc. rocznie. Na recydywistów zwrócimy baczniejszą uwagę, ale procent recydywistów w Polsce nie jest zastraszający, 10,5 proc., a 7,3 proc., jeżeli chodzi o ponowne dokonanie przestępstw już raz dokonanych. Nie mam cyfr pewnych. Słyszę jednak, że w Niemczech i Szwecji proc. recydywistów jest daleko większy.

Prewencyjnych jest dużo. Ale zwróć uwagę Panów na to, że na środek zapobiegawczy jest skarga do sądu i że wielka część (więcej niż 1/4) prewencyjnych to ci, którzy już mają wyrok i instancji. Idzie więc o przypieszenie spraw sądowych, a więc o więcej etatów sędziowskich.

Chcę zwrócić uwagę na sprawę aresztów. W aresztach osadza się ludzi skazanych nawet na zastrępsztwa, ale za wykroczenia, a w b. zaborze rosyjskim areszty są takie, że łatwo stracić w nich zdrowie. Trzeba temu zaradzić. Budując nowe sądy na Kresach, budujemy przy nich areszty, aczkolwiek dotychczas nie jest jeszcze postanowionem, kto ma zawiadywać temi aresztami w b. Kongresówce i na Kresach. W Małopolsce i Wielkopolsce zawiadywać nimi naczelnicy sądów.

chodnich mianowanie sędziego odbywa się na całym innych podstawach.

Mówi się u nas o militarystyce sądów. Nie jest ono groźnem, bo pp. sędziowie wojskowi mają daleko większe uposażenie, niż sędziowie cywilni i nie zechcą przechodzić do sądów cywilnych. Ale trzeba pamiętać, że żyjemy w kraju, który musi być militarnym i w którym urzędów wojskowych od urzędów cywilnych nie wolno chińskim murem odgradzać. I trzeba jeszcze powiedzieć, że mamy cały szereg sędziów w b. zaborze rosyjskim bez wykształcenia prawniczego. Spełniają oni wcale nie swoje obowiązki. Nieraz można się od nich dużo dowiedzieć, ale wielka ich ilość nie jest zjawiskiem normalnem. Pociągając do sądownictwa cywilnego sędziów wojskowych o wykształceniu prawniczym, aczkolwiek są przeważnie karnikami, mogłoby więc dać tylko dodatnie rezultaty.

Mówili Panowie wreszcie o okresie zawieszenia nieusuwalności sędziowskiej. Ale proszę Panów, taki okres był stosowany w wielu państwach przy zmianie praw: i w Austrii, i we Francji, i w Rosji. Okres taki przewiduje art. 78 Konstytucji: prze-

### Unifikacja ustawodawstwa.

Panowie twierdzą, że unifikacja idzie bardzo powoli. Wszyscy jesteście za unifikacją, bo wspólne ustawodawstwo wyrabia wspólne przyzwyczajenia i wykuwa charakter narodu, ale z drugiej strony ustawy winny być dostosowane do narodowego charakteru. I trzeba pamiętać, że wprowadzenie każdej nowej ustawy jest wstrząsem. Idzie więc o to, aby wstrząs był jeden, a nie kilka wstrząsów, aby nie było ciągłych zmian w ustawach. A na to trzeba ustawy pisać przeczornie, co pochłania dużo czasu. Możemy się jednak poszczycić całym szeregiem ustaw unifikacyjnych, wydanych za czasów pełnomocnictwa, a więc: ustroj sądowy, procedura karna, przedterminowe zwolnienia, areszt domowy, warunkowe zawieszenie kar, nadzór sądowy nad upadłościami i t. p.

Departament Ustawodawczy pracuje do późna w nocy. Opracował on w okresie pełnomocnictwa 80 ustaw, brał czynny udział w opracowaniu 56, a przeanalizował 469 ustaw. Była to wielka praca. Ażeby dokonać takiej pracy trzeba pomocy zzewnątrz, trzeba pracy indywidualnej. Skreśliłem 100.000 na ustawodawstwo nie może się więc przyczynić do przyspieszenia unifikacji.

Rada Prawnicza pomagała nam poważnie, ale bezpłatnie i te 100.000 poszczególnie zużyliśmy przeważnie na prace indywidualne.

### Budżet ministerstwa.

Przechodzę do spraw budżetowych.

W preliminarzu naszym zeszłorocznym obliczono dochody nasze na 34—35 milionów. W preliminarzu na rok bieżący cyfrę tę podnieśliśmy o 2 miliony. Ponieważ jednak zeszłoroczny nasz dochód był większy od preliminarzowej cyfry, celemem jest podniesienie tego dochodu o 500.000 i użycie tej sumy na hipoteki włościańskie przy sądach powiatowych.

W roku zeszłym mogliśmy wydać 102 miliony, wydaliśmy 100, a to nie dla tego, ażeby nam zabrakło wydatków, ale dlatego, że są t. zw. limity miesięczne. Kredyty asygnują na miesiąc, a o ile ich się nie wyczerpie, traci się prawo do pozostałości. Preliminarz tegoroczny wynosi 108 milionów, jest to 4,4 proc. w porównaniu do ogólnych wydatków Państwa. Tak twierdził p. Referent. Jeżeli jednak dodać do naszej cyfry 12.200.000, które otrzymamy na zabudowania, i do cyfry ogólnych wydatków państwowych 91 milionów na inwestycje, to okaże się, że stosunek jednej cyfry do drugiej wynosi 4,7 proc., t. j. że się ten stosunek nie zmienił od kilku lat.

W pierwszym dziale zarządu centralnego skreśliła Komisja 182.000 złotych, a wszystkie preliminarzowane w

### Odparcie zarzutów.

Przechodzę teraz do zarzutów, skierowanych do Ministra Sprawiedliwości, Ministerstwa i wymiaru sprawiedliwości. Nie będę mówił o zarzutach co do mojej przeszłości. Ja się mojej przeszłości nie boję. Nie boję się jej tembardziej, że patriotyczny element kresowy darzył mnie nieraz swoim zaufaniem, a znał moją przeszłość.

Przechodzę więc do pytania, dlaczego Minister nie ingerował do całego szeregu aktów, jako stróż pieczęci?

Otóż zauważę, jak już zauważyłem, że Minister w Polsce nie ma uprawnień francuskiego ministra, i że są akty, do których Minister nie ma żadnej ingerencji, a tam gdzie ją ma, odpowiada, czy to z innymi Ministrami, czy indywidualnie i gotów jest ponieść tę odpowiedzialność indywidualnie, nie bacząc na to, że większość zarzutów skierowuje się poprzez głowę Ministra Sprawiedliwości w stronę Rządu pierwszego Marszałka Polski.

Dlatego Ministerstwo nie opracowało w okresie pełnomocnictwa całego szeregu ustaw wykonawczych do Konstytucji, ustaw, które w ciągu dłuższego czasu nie zostały opracowane przez poprzednie sejmy i rządy? Dlatego, że byliśmy ostatnio za-

widział go i Komisja Kodyfikacyjna w swoim projekcie. Okres taki jest więc teoretycznie całkiem uzasadniony. Wszystko zależy od wykonania. Ale zarzut, że będzie źle wykonany, może być skierowany do każdej ustawy.

Co do taks notarialnych, zaznaczam, że opracowaliśmy w zeszłym roku ustawę o taksach notarialnych w Małopolsce. Obniżyliśmy tam taksy notarialne, jak i taksy adwokackie, a było tam tego wielka potrzeba, bo taksy były daleko wyższe od taks przedwojennych. W b. Kongresówce i na Kresach obowiązują taksy przedwojenne. Opracowaliśmy ustawę o obniżeniu tych taks, musimy ją jednak sprawdzić z danymi statystycznymi. Trzeba to zrobić dokładnie, bo pewien umiar jest potrzebny, bo chodzi o to z drugiej strony, ażeby pp. notariusze, którzy mają do czynienia z bardzo trudnymi sprawami, nie wpadli w taką sytuację, w jakiej znaleźli się dziś pp. sędziowie.

Jeszcze kilka słów o unifikacji adwokatów, o której mówił p. referent. Projekt ustawy unifikacyjnej opracowany przez Komisję Kodyfikacyjną, został nam przesłany bodaj ostatniego dnia naszych pełnomocnictw i teraz przystąpimy do analizy tego projektu.

W tym dziale poza uposażeniami 540.000 zł.—182.000 na 540.000 to bardzo poważne skreślenie. I gdyby się utrzymało, to nie moglibyśmy funkcjonować prawidłowo. Skreślenia te byłyby palkami, wrzuconymi w koła wozu ministerjalnego, który jednak posuwać się musi.

Ze skreśleń Panów w dziale wymiaru sprawiedliwości zwracam uwagę na to, że gdyby te skreślenia przeszły, to musielibyśmy zmniejszyć sumę zapomóg dla sędziów i pozbawić herbaty urzędników sądowych. Panowie sędziowie potrzebują zapomóg. Są to przeważnie zapomogi na pogrzeby i na kuracje. Suma zapomóg wynosi 1 proc. uposażeń sędziowskich. Taki sam procent przyjęty jest we wszystkich ministerstwach. Zmniejszenie tej sumy byłoby bardzo ciężkie w swoich skutkach. Zdawałoby się również, że nie można pozbawić urzędników herbaty. Czyżby pp. urzędnicy mieli przychodzić na pracę ze swoimi termosami?

W rezultacie proszę Panów o przywrócenie cyfr preliminarzowanych przez nasze Ministerstwo. Temu Ministerstwu zarzucano nieraz, że jest zbyt oszczędne. Istotnie, analizowaliśmy każdą cyfrę, a każdą z nich dodatkowo przeanalizował p. Minister Skarbu.

Żadnej ingerencji, a tam gdzie ją ma, odpowiada, czy to z innymi Ministrami, czy indywidualnie i gotów jest ponieść tę odpowiedzialność indywidualnie, nie bacząc na to, że większość zarzutów skierowuje się poprzez głowę Ministra Sprawiedliwości w stronę Rządu pierwszego Marszałka Polski.

Dlatego Ministerstwo nie opracowało w okresie pełnomocnictwa całego szeregu ustaw wykonawczych do Konstytucji, ustaw, które w ciągu dłuższego czasu nie zostały opracowane przez poprzednie sejmy i rządy? Dlatego, że byliśmy ostatnio za-

waleni pracą ustawodawczą i dlatego,

### Konferencja Małej Ententy.

#### Głosy prasy bukareszteńskiej.

BUKARESZT, 21 VI. PAT. Prasa rumuńska zamieszcza obszerny komentarz w związku z konferencją Małej Ententy, podkreślając jej znaczenie dla spraw pokoju centralnej Ententy.

„Curentul” pisze, że obrady obecnej konferencji wzmacniają zaufanie w niewzruszoną solidarność państw należących do Małej Ententy. Dziennik kończy uwagą, że Benes, który weźmie udział w pracach komisji rozbrojeniowej w Genewie, będzie poparty przez wypróbowaną i wzmacnioną solidarność państw Małej Ententy w żądaniach koniecznych gwarancji, ażeby zapobiec możliwości potajemnych zbrojeń.

„Universul” powołując się na oświadczenie Benesa wobec przedstawicieli „Petit Parisien” mówi, że podczas obecnej konferencji poruszona będzie sprawa porozumienia ekonomicznego państw Europy Środkowej, posiadających wspólne interesy.

że Sejm obecny jest władny zmienić Konstytucję, i że w razie zmian ustawy wykonawcze trzeba będzie do tych zmian dostosować.

Dlatego nie zostały anulowane ustawy zabiorcze niezgodne z Konstytucją? Praca ta jest w toku. Wydaliśmy już ustawę o zmianie 9 tomu praw rosyjskich. Mamy opracowane zmiany 10-go tomu. Przygotowujemy nareszcie do anulacji cały szereg ustaw niezgodnych z konkonkordatem.

Dlatego nie wykrywa się sprawców kilku przestępstw, którei Panowie się interesują? Odpowiem na to, że jest cały szereg przestępstw o niewykrytych sprawcach i to nie bacząc na postępy techniki śledczej. Tak jest i u nas, tak jest zagranicą. Tak np. w zeszłym roku zameldowano u nas 182 rabunków w bandzie, a wykryto 108. Dlatego wykryto tak mało przestępstw? Oto dlatego, że dane dostarczone przez poszkodowanych były niewystarczające i dlatego, że zeznania świadków były błędne. Przestępstwa wykrywa się albo po pewnym dłuższym okresie cza-

### Sądownictwo jest niezależne.

O sądownictwie naszym słyszę głosy, że jest ono powolnem narzędziem w rękach władz administracyjnych. Twierdzą, że tak nie jest. Badając sprawy, natrafiłem, na przykład, na to, że bardzo wiele zajęć pism zostało uchylonych przez władzę sądową. A jeżeli idzie o procesy polityczne, to rozstrzygają tam przeważnie nie wskazania policji, czy konfidentów, ale dowody rzeczowe.

Zarzucają sędziom, że powodują się własnymi poglądami politycznymi przy ferowaniu wyroków. Byłoby to źle, bardzo źle, ale tak nie jest. I nawet elementy, nieodznaczające się sympatją do Państwa Polskiego, odzwyczajają się z ufnością o naszych sądach. Była np. ankieta wśród kupców hamburskich, którzy stwierdzili, że na sądach polskich polegać można, że wyroki ich są bezstronne i że sądy nasze odznaczają się bardzo poważnem badaniem spraw. Wobec tego dziwił mnie głosy Panów z koła niemieckiego. Opinia niemiecka w tej sprawie nie jest śnać uzgodnioną. Opinia ta zresztą w tej chwili zajętą jest innymi sprawami. (p. Polakiewicz: Zamordowanie Jakóbowskiego). Sądy sądzą według ustaw, a nasz kodeks karny przewiduje kary za przestępstwa antypaństwowe. Tak jest w naszym kodeksie, tak jest we wszystkich kodeksach i tak musi być u nas, bo bardziej od innych jesteśmy zagrożeni. Szanuję prawa innych narodowości, znajduję jednak, że niekarność za zbrodnie polityczne nie może być przywilejem mniejszości narodowych i znajduję jeszcze, że komunistyczna akcja antypaństwowa musi być ścigana, wszystko jedno, czy działa pod firmą własną, czy pod płaszczyk jakiejś innej organizacji, czy to o charakterze

Proces Hromady i inne procesy nie były skierowane przeciwko mniejszościom narodowym. Wiedzą Panowie, że jednocześnie z procesem Hromady toczyło się i toczy się śledztwo przeciwko polskiej organizacji, pod której firmą działał pp. komuniści. Czy można powiedzieć, że śledztwo to jest skierowane przeciwko narodowi polskiemu?

Bolesnem jest istotnie, że część inteligencji białoruskiej dała się porwać prądom komunistycznym i że chciała zaszczyć te prądy spokojnemu i oddanemu Polsce ludowi białoruskiemu, który niedawno jeszcze w Wileńszczyźnie głosował świadomie za Polską w Sejmie wileńskim. Bolesnem jest, że Hromada występowała jako ekspozytura obca i że nawoływała do oderwania ziemi [polskiej] od Polski. Ale równie bolesnem jest to, że są Polacy, którzy się oddają antypaństwowej robocie, nie bacząc na to, że tak niedawno jeszcze odzyskali własne państwo.

Charakterystycznym jest, że w sprawie Białoruskiej Hromady otrzymaliśmy w czasie rozprawy sądowej cały szereg protestów, podpisanych przez Polaków i przez nie Polaków, z Francji, z Niemiec, z Austrii, ze Stanów Zjednoczonych i z Kanady. Niektóre z tych protestów twierdzą, że oskarżonych w procesie Hromady było 500, a było ich wszystkich 56, z których skazano 37. Niektóre z tych protestów powołują się na świadectwo zbiegłego b. posta Ballina, inne skierują się netylko przeciwko Rządo-

su i dlatego nie trzeba się spieszyć z umarzeniem śledztw. Śledztwa w sprawach, o których Panowie zechcieli tu wspomnieć, nie są umorzone. Co do mnie mogę powiedzieć z zupełnym spokojem, że robiłem wszystko, ażeby te śledztwa wzmacnić.

Mówiąc o gen. Zagórskim wspominał P. Marszałek Trąpczyński, że Mussolini złożył piękne oświadczenie w sprawie Matteotiego. Tak jest, ale po tem oświadczeniu okazało się, że było zabójstwo, że był trup. Rząd nasz żadnych oświadczeń nie składał, ale nie widziy ani zabójstwa, ani trupa.

Dlatego Pan regaktor Stępczyński chodzi, jak ongi Leszcz, w płaszczu podobitym wyrokami sądowemi? Oświadczam, że pan redaktor Stępczyński miał cały szereg spraw, że prosił o łączny wyrok, do czego miał najzupełniejsze prawo. Kiedy zaś ten łączny wyrok otrzymał, udał się do łaski Prezydenta, a p. Prezydent raczył go ulaskawić na mocy art. 47 Konstytucji.

rze wyznaniowym, czy narodowościowym, wszystko jedno, czy polskim, czy niepolskim.

Pan Wice-Marszałek Zahajkiewicz wystąpił z całym szeregiem zarzutów przeciw apelacji lwowskiej, w której jest bardzo dużo sędziów rusinów. Cyfry mogą Panom przytoczyć. Sąd okręgowy we Lwowie ma sędziów rusinów 26,1 proc., sąd okręgowy w Brzeżanach rusinów 40 proc., sąd okręgowy w Czortkowie 40 proc., sąd okręgowy w Kołomyi 40 proc., w Przemyślu 20 proc., w Samborze 35 proc., w Sanoku 25 proc., w Stanisławowie 43 proc., w Strzyju 36 proc., w Tarnopolu 30 proc., w Złoczowie 34 proc. Średnio przypada 32,9 proc.

A ilu jest sędziów Polaków? Zaznaczam, że oprócz Polaków i Rusinów są i inne narodowości. Sąd Okręgowy w Brzeżanach ma Polaków 46 proc., w Czortkowie — 46 proc., w Kołomyi — 50 proc., w Samborze — 47 proc., w Stanisławowie — 50 proc., w Strzyju — 52 proc. i t. d. Co do sądów powiatowych: w Rymanowie naczelnik sądu Rusin, w Żabinie również Rusin, w Drohobyczu 10 sędziów Rusinów, w Wiśniczu tylko Rusini. Wiceprezesem Sądu Okręgowego w Czortkowie jest Rusin, wiceprezesem sądu okręgowego w Strzyju — Rusin i t. d. Podkreślam więc, że zarzuty P. Wice-Marszałka Zahajkiewicza w stronę polskiego sądownictwa spadają w znacznej mierze i na panów sędziów rusinów.

Pan Wice-Marszałek twierdzi, i że procesy lwowskie i inne są tendencyjne i że niema przestępstw antypaństwowych. Ale pozwólcie sobie za- pytać się Pana Wice-Marszałka, czy wczorajsze jego przemówienie było propaństwowe?

### Proces Hromady.

wi Polskiemu, ale i przeciwko polskiemu stronnictwu, mówiąc np. o fałszywostwie radzie i o bojkotkach z P.P.S. Proszę Panów! Nie tedy droga. Czasy przedrozbiorowe minęły, Polska jest suwerenna i żadnym obcym organizacjom nie wolno się mieszać do jej wewnętrznych spraw. Cały szereg aspiracji mniejszościowych może być uwzględniony w Polsce, gdzie żadnego prześladowania narodowościowego niema, ale może być uwzględniony bez wpływu obcych i nie pod groźbą antypaństwowych knoń.

Mówią, że komunizm, to idea. Jest to teza wygodna, bo każdy ideowiec znajdzie zawsze w Polsce uczuciowych protektorów. Ale są idee twórcze i są idee destrukcyjne, a z destrukcją trzeba walczyć. Rozumiem, że dla tej walki nie wystarczy środki policyjne i sądownie. Na propagandę trzeba propagandy, na idee destrukcyjne—ideje twórczych. I trzeba wznieść w narodzie odporność i poczucie odpowiedzialności za własną przyszłość. Ale i sądy i administracja nie mogą tolerować destrukcji.

Komunizm grozi kulturze europejskiej i Polsce, która jest jej przedmurzem. Polska, jak to mówił jeden z przedmówców, jeżeli się z komunizmem nie ograżnie, to straci własną indywidualność. PP. Komuniści nie są sentymentalni. Dali tego niejednokrotnie dowody. I z naszej strony niema tu miejsca na zbytnią uczuciowość. Poczucie samozachowawcze każe nam się bronić. (Oklaski).

# ECHA KRAJOWE

## Powtórny pożar wsi Poniemuńce.

NOWOGRODÉK, 21. VI. PAT. Wiesz Poniemuńce w pow. Lidzki nawiedził wczoraj pożar, który zniszczył 26 domów i 42 zabudowań gospodarczych. Straty wynoszą przeszło 200 tys. złotych. Należy zaznaczyć, że już 6 czerwca b. r. w tej samej wsi spłonęło 33 domy i 20 zabudowań gospodarczych. Zupelny brak narzędzi ratowniczych utrudniał wszelką akcję ratunkową.

## Burza gradowa uiszczy tegoroczne zasiewy.

Onegdaj na pograniczu polsko-sowieckim około Iwienca panująca tej nocy burza, połączona z deszczem gradowym, zniszczyła większą ilość tegorocznych zasiewów, należących przeważnie do biednej miejscowej ludności.

Straty, wyrządzone wskutek tej burzy, oblicza się na kilkanaście tysięcy zł.

## PIKTUSZA, pow. Osmiańskiego.

— Poświęcenie mleczarni spółdzielczej. Dnia 3-go czerwca r. odbyła w naszej okolicy doniosła uroczystość. Na dzień ten zostało wyznaczone poświęcenie nowopowstałej mleczarni spółdzielczej, zorganizowanej przy pomocy Wil. Towarzystwa Roln.

Pogoda tego dnia nie sprzyjała, gdyż ponure chmury od rana zalegały niebo i mżył chłodny deszcz. Dopiero popołudniu zaczęło się wypogadzać i podczas samej uroczystości wyjrzało słonko, jako zapowiedź pomyślnego rozwoju mleczarni.

Swą obecnością zaszczylił, pomimo niesprzyjającej pogody, p. starosta Z. Kowalewski, z entuzjazmem witany przez zebranych. Dodać muszę, że p. Starosta cieszy się u nas wielkim uznaniem za swą gorliwą pracę nad podniesieniem dobrobytu w powiecie. Ponadto przybyli na poświęcenie mleczarni pp. Inspektor Samorządowy, Agromom Sejmiku i Agromom Wil. Towarzystwa Roln.

O godz. 6-tej popoł. ks. proboszcz J. Krzywicki dokonał uroczystego poświęcenia mleczarni. Następnie na ręce zebranych członków Spółdzielni, zostały złożone życzenia pomyślnego i rychłego rozwoju nowopowstałej placówki, a uwieczniając ten pamiętny dzień, zostało dokonane wspólne zdjęcie z p. starostą Kowalewskim na czele.

Po odbytej uroczystości licznie zebranych gości ście do starostwa podejmował p. A. Chmielewski.

Jeszcze kilka słów chciałbym skreślić z historii powstania tej mleczarni.

Przygotowaniem terenu zajęł Agromom Sejmiku oraz Instruktor Wil. Towarzystwa Roln., na skutek czego odbyło się zebranie organizacyjne, na którym to został wyłoniony zarząd i kom. rewizyjna, w których skład weszli: pp. J. Bujwid, J. Kundzicz, T. Chmielewski, J. Bortkiewicz i in.

Prace nad uruchomieniem mleczarni, postępowywały w szybkim tempie dzięki sprężystości Zarządu oraz moralnemu i materialnemu wsparciu tej akcji przez p. A. Chmielewskiego, który bezinteresownie ofiarował do użytku lokal, lodownie i mieszkanie dla kierownika mleczarni.

Mleczarnia została uruchomiona w dniu 21 maja r., rozwój jej jest zapewniony. Spodziewać się należy, że w najbliższych przyszłości, dzienna przeróbka sięgnie do 1000 litrów mleka.

## BRASZAW.

— Przeszkolenie pożarnicze. Ze względu na konieczność przeszkolenia oficerów poszczególnych straży i stworzenia nowych pionierów pożarnictwa na powiecie Braszawskim zostaje zorganizowany 8-miodniowy kurs pożarniczy w dniach od 1 do 8 lipca r. (włącznie) w Braszawie.

Zarządy straży pożarnych obowiązko- delegują przynajmniej po 2 oficerów na powyższy kurs względnie kandydatów na oficerów, bez różnicy szczy. Urzędy gminne w tych miejscowościach gdzie nie ma straży, mogą delegować kandydatów z poszczególnych miejscowości, w których projektuje się założenie straży.

Kursiści będą całkowicie skoszarowani i zaprowiantowani bezpłatnie.

Kursiści winni przybyć w miarę możliwości w pełnym wyposażeniu mundurowym i uzbrojeniu (kask, mundur, pas, zatrzaśnik, topór, linka).

Kurs będzie przeprowadzony w myśl programu 8-miodniowych kursów pożarniczych.

Jednocześnie zaznacza się że w myśl regulaminu kwalifikacyjnego naczelnicy straży i ich zastępcy oraz dowódcy oddziałów, niemający ukończonych kursów pożarniczych z wynikiem dostatecznym, winni przed zatwierdzeniem w przeciągu najmniej 6 miesięcy po wyborze złożyć egzamin przed Wojewódzką Komisją Egzaminacyjną.

Wszyscy kursисти przywożą ze sobą przeciwradło, poduszkę i koc.

Zgłoszenie kandydatów na kurs należy przesyłać pod adresem Związku Wojewódzkiego, Wilno Mickiewicza 9, najpóźniej do dnia 27 czerwca, lub po tym terminie bezpośrednio przez kursistę w komendzie kursu w dniu 1 lipca o godzinie 8-iej rano.

KATYHOL gm. Norzycka pow. Postawski.

— Kurs kroju i szycia. W maju roku bieżącego został zakończony kurs kroju i szycia w Katiolu, zorganizowany przez miejscowe koło Rady Opiekunów Kresowców.

Uroczyste zakończenie odbyło się w Domu Ludowym ROK, w którego salurządzono wystawę robót.

## Garsć luźnych wrażeń.

Rzym, 17 czerwca.

Po czterech tygodniach zwiedzania „wiecznego miasta” spróbuję nieco uporządkować zgłębienie moich wrażeń. Są one tak różne, tak wielkie, że nie odważy się jeszcze na próbę „syntezę”. Zadowolę się szeregiem uwag i migawkowych zdjęć.

Jadąc do Rzymu po raz pierwszy, wyobraża sobie człowieka, że to miasto musi być od wszystkich inne, że jego kościoły i pałace z miejscami muszą wywrzeć wrażenie przynajmniej, a ludzie powinni tam być jacyś niezwykli, boscy... Pierwsze zetknięcie się z rzeczywistością wywołuje uczucie zawodu. „Jest tu podobnie jak gdzieś indziej” — myśli sobie przybyły, który już nieco podróżował po Europie.

Ala zaczyna zwiedzać Rzym, wchodzi do kościołów i muzeów, ogląda ruiny i pomniki, urządzając wycieczki poza miasto i przylgając się do stolicy Włoch i świata chrześcijańskiego ze wzgórz Gianicolo i Pincio. Rzym go podbija coraz bardziej. Z każdym dniem odkrywa tu nowe skarby i nowe piękno. Zaczyna ro-

zumieć wyrażenie „wiecznego miasta” i powtarza za Goethem: „O, Rzymie, zaprawdę jesteś całym światem...”

Są na świecie miejsca, w których doskonale się zachowały pomniki świata antycznego; są miasta, które niewiele się zmieniły od średniowiecza; są wreszcie wielkie państwa nowożytnych stolic od Rzymu rozleglejsze i w których żywiej, niż tu, bije tętno życia. Ale jeden tylko Rzym na świecie całym łączy w swych murach te wszystkie trzy epoki; on jeden jest żywym pomiędzy nimi łącznikiem; tylko w jego murach w ciągu kilku minut pieszej przechadzki obejrzeć można ruiny wspaniałych „bazylik” starożytnych, nienaruszone w swym surowym pięknie pałace z epoki renesansu i wspaniały pomnik zjednoczenia Włoch... Stojąc na Kapitolu pod statuą cesarza Marka Aureliusza, wystarczy rzucić okiem dokoła siebie, aby te „trzy Rzymy” zobaczyć.

„Trzy Rzymy”? Niepodobna ich rozdzielić ani w przestrzeni, ani nawet w czasie. Najwspanialsze budowle „pierwszego Rzymu”, Romy Cezarów, jak olbrzymi cyrk Colosseum,

łuk tryumfalny Tytusa, łaźnie Kara-

## Po strasznej zbrodni w Skupczynie.

Kondolencje króla Aleksandra. Zachwiane stanowisko rządu. Los sprawy zbrodni pośła Raczycza.

BIAŁOGRÓD, 21. VI. PAT. Zwłoki zamordowanych posłów wystawiono na widok publiczny w budynku partii chłopsko-demokratycznej.

Premier Vukiczevicz wystosował do klubu posłów koalicji chłopsko-demokratycznej pismo kondolencyjne. Sekretarz klubu list ten otworzył i po przeczytaniu zwrócił go premierowi z oświadczeniem, że klub nie przyjmuje pisma kondolencyjnego od premiera. Według ostatnich wiadomości rada ministrów postanowiła nie przedsięwziąć żadnych wyjątkowych zarządzeń.

Prezes rady ministrów Vukiczevicz udał się wczoraj popołudniu do pałacu królewskiego i powiadomił króla Aleksandra o tragicznych wypadkach, których widownią stał się parlament przy zakończeniu rannego posiedzenia. Głęboko wzruszony sprawozdaniem premiera król kazał natychmiast złożyć w jego imieniu kondolencje rodzinom deputowanych, którzy ponieśli śmierć przy pełnieniu swych obowiązków. O godz. 13 król udał się osobliście do kliniki szpitalnej, gdzie dowiadywał się o stanie zdrowia rannych deputowanych.

Sprawa zamachu Raczycz niezwłocznie po dokonaniu zbrodni wśród konsternacji, jaka zapanowała w Izbie wyszła! niepostrzeżenie z parlamentu. Po pewnym czasie Raczycz zgłosił się do ministerstwa spraw wewnętrznych, oddając się dyspozycji władz. Został on osadzony w więzieniu. Przesłuchiwany przez sędziego śledczego Raczycz oświadczył, że nie chciał uciec i że chętnie ponieść karę za swą zbrodnię. W dalszych swych zeznaniach oświadczył, że nie wiedział, w jakim kierunku strzela. Po zamachu odjechał samochodem do mieszkania swego przyjaciela, napisał kilka listów, a następnie oddał się w ręce władz.

## Żałoba i przygotowanie do pogrzebu ofiar.

BIAŁOGRÓD, 21. VI. PAT. Na znak żałoby na wielu gmachach wywieszono czarne flagi, między innymi na parlamencie i na prezydium rady ministrów. Dzienniki zamieszczają obszerne życiorysy i fotografie ofiar zająścia. Dzienniki zagrzebskie wyszły w czarnych obwódkach. Po otrzymaniu w Zagrzebiu wiadomości o krwawym posiedzeniu Skupczyny wszystkie sklepy zostały zamknięte, wywieszono wszędzie flagi żałobne i o godz. 16-iej ustał prawie całkowicie ruch na ulicach.

Trumny ze zwłokami ofiar zająć w Skupczynie przewieziono zostały dziś popołudniu do Zagrzebia, gdzie w sobotę nastąpi pogrzeb.

W stanie zdrowia Stefana Radicza nie ma dotąd komplikacji. Stan zdrowia pos. Permara jest zadowalający. Kula nie uszkodziła aorty, gdyż utknęła pod arterją. Złamanie ręki u posła Grandina nie jest niebezpieczne, powoduje tylko dotkliwe bóle.

## Następstwa zamachu.

BIAŁOGRÓD, 21. VI. PAT. Agencja Avala stwierdza, że informacje szeregu dzienników zagranicznych o rzekomym pogorszeniu się stanu zdrowia Stefana Radicza na skutek otrzymanych ran nie odpowiada rzeczywistości. Stan zdrowia przywódcy Chorwatów po dokonanej operacji znacznie się poprawił.

Według dalszych wiadomości stan zdrowia Stefana Radicza od wczoraj widać nie uległ żadnej zmianie. Temperatura wynosi 38,4, a ze względu na to, że Stefan Radicz cierpi na chorobę cukrową mogą, jeszcze wyniknąć rozmaite komplikacje.

W kołach politycznych słychać, że stanowisko rządu Vukiczevicza jest zachwiane i ustąpienie jego jest prawdopodobne, nastąpić ma za kilka dni. Wszyscy demokratyczni członkowie rządu podali się do dymisji. Rada ministrów obradowała do późnej nocy.

Potem rozszedły się pogłoski, że rada ministrów postanowiła przyjąć dymisję ministrów demokratycznych. Na miejsce obecnego rządu ma zostać mianowany rząd koncentracyjny, na którego czele będzie stał jeden z generalów. Do rządu tego należeć ma również Stefan Radicz. W całym kraju panuje spokój, tylko w Zagrzebiu powtórzyły się demonstracje uliczne.

Pogłoski w prasie o rzekomych manifestacjach separatystycznych w Chorwacji są nieprawdziwe. W całym kraju panuje zupełny spokój. Wiadomości zagraniczne o ogłoszeniu w Białogrodzie stanu wyjątkowego są nieprawdziwe. Wczoraj władze skonfiskowały organ samostanowienia demokratów „Riecz”.

## LOS GEN. NOBILE I JEGO ZAŁOŻY.

Poszytne wyniki poszukiwań majora Maddalena.

RZYM, 21—6. Pat. Urzędowo donoszą, że system sygnalizacyjny, zaprojektowany przez gen. Nobile celem umożliwienia nawigacji łączności z lotnikami, wydał doskonałe wyniki. Major Maddalena oznajmił, że zdołał zaopatrzyć grupę gen. Nobile w 300 kg. artykułów żywności, broni i medykamentów. Maddalena powrócił do Kingsbay o godz. 12 min. 30.

## Co się dzieje z Amundsenem?

OSLO, 21. VI. Pat. Z wielkim zaniepokojeniem oczekują tu wiadomości od Amundseny. Mjr. Maddalena otrzymał polecenie zorganizowania lotu w celu wyszukania Amundseny.

## PROCES ROZWODOWY KS. KAROLA.

BUKARESZT, 21. VI. PAT. Dzisiaj o godz. 13 w Sądzie Apelacyjnym rozpoczął się proces w sprawie rozwodowej przeciw ks. Karolowi. Przedwznowić pod czas obrad pierwszy prezes sądu Haglopol. Rozprawy są tajne, a wyrok będzie odczytany na posiedzeniu publicznym.

Imieniem żony ks. Karola występuje adw. Rosental, a ks. Karola zastępuje adw. rumuński Tantai, ponieważ według praw rumuńskich adwokat Vanleinsale, jako obcy poddany nie może występować przed sądem rumuńskim. Strony przedstawiły dzisiaj swe wnioski, które będą przedmiotem obrad sądu.

## Wyrok na korzyść ks. Heleny.

BUKARESZT, 21. VI. PAT. Trybunał wydał wyrok w sprawie rozwodowej ks. Heleny przeciw b. następcy tronu Karolowi, uznając małżeństwo za rozwiązane. „Wyrok przewiduje prawo odwołania się od decyzji trybunału w terminie 5-dniowym.

łuk tryumfalny Tytusa, łaźnie Kara-  
kali, pałace cesarskie na Palatynie i bazylika Konstantyna pochodzą z okresu od 1-go do IV-go wieku po Chr., a więc z okresu upadku potężnego imperjum... Od połowy I-go stulecia szerzył się w Rzymie chrześcijaństwo; od tego czasu wypada zatem datować okres „drugiego Rzymu”, Rzymu Papieży, okres przebogaty w wypadki historyczne. Najazdy Gotów i Wandalów w V-wy wieku zniszczyły miasto, a liczba jego mieszkańców, która za czasów świetności pierwszej ery dochodziła do miliona (w czem trzy czwarte niewolników), zaczęła szybko spadać. W XIV-wy wieku Rzym liczył ich tylko 20.000. Ale przyszedł okres renesansu, a mądra polityka Papieży wydzignęła znowu Rzym do poziomu stolicy świata cywilizowanego. W początkach wieku XVI-go organizuje się ostatecznie państwo papieskie, które upadło dopiero 20 września 1870 roku, kiedy wojska włoskie zajęły „wieczne miasto” i kiedy stało się ono stolicą zjednoczonych Włoch. Zaczyna się okres „trzeciego Rzymu”.

Nie bez pewnego uczucia melanchohji zwracamy się do Rzymu. Nigdzie nie ma tylu wspaniałych pomników sztuki, tylu wymownych ruin, tyle harmonii i tyle nastroju, co na szczepie stoisz, „wiecznego miasta”. A jednak ile tu popełniono aktów barbarzyństwa! Nie myślę o najazdach Alaryka i Genzeryka, ani o walkach domowych baronów rzymskich, ani nawet o „sacco di Roma” w r. 1527 przez wojska Burbona... To była wojna z jej okrutnymi prawami.

Ala o innych „barbarach” mówię. Zwrócić mi na nie uwagę p. Bolesław Mikulski, łączący w sobie fachowość radcy handlowego z wiedzą amatora archeologa. Kiedy Tytus i Trajan budowali swoje „termy” na ruinach

## OBRAZY SENATU.

Dalszy ciąg dyskusji nad budżetem.

WARSZAWA, 21. VI. PAT. 5-te posiedzenie Senatu rozpoczęło się o godzinie 12. Na wniosek nagłym senatorów Bezpartyjnego Bloku o pomoc dla siedmiu gmin pow. Brzeskiego, nawiedzonych klęską gradobicia. Wniosek przekazano komisji skarbowo-budżetowej.

Następnie przystąpiono do porządku dziennego, t. j. do dalszej dyskusji nad preliminarzem budżetu na rok 1928—29. Marszałek Szymański oświadczył, że dyskusja budżetowej zapisanych jest jeszcze do głosu 25 mówców. Przyjęto wniosek zamknięcia listy mówców. Zabrał głos Sen. Thulie, zaznaczając m. i., że zgadza się z wywodami generalnego sprawozdawcy sen. Szarskiego, ma jednak zastrzeżenia co do ostatecznego wniosku, mianowicie, że Senat powinien budżet przyjąć bez zmian. Następnie przemawiała sen. Kluszyńska (PPS), która omawiała głównie budżet Ministerstwa Pracy, zaznaczając, że jest to budżet nowożytny, który we wszystkich państwach musi w ciężkiej walce zdobywać sobie odpowiednią pozycję.

Sen. Hatuszczyński (Kl. Ukr.) całe swe przemówienie poświęcił sprawie szkolnictwa ukraińskiego. Klub jego ustosunkowuje się do budżetu negatywnie.

Sen. Średniawski (Piast) przyznaje, że rząd obecny dba więcej o drobne rolnictwo, niż rządy poprzednie.

Uskarżając się na nadmierne rozbudowanie administracji, mówca oświadcza, że ubogie społeczeństwo nie może być hojne, o ile chodzi o uposażenie urzędników. Wstrzymując subwencję dla towarzystwa Rolniczego, które nastąpiło rzekomo z powodów politycznych, działa, zdaniem mówcy, paraliżując na czynności Towarzystwa.

Kolejny mówca sen. Kelles-Krauz (PPS) omawiał specjalnie budżety Ministerstwa Spraw Wojskowych oraz częściowo departamentu Zdrowia. Co do pierwszego budżetu, aczkolwiek jako specjalista chciałby, ażeby ten budżet był jaknajmniejszy, to jednak stwierdza z przyjemnością, że nie ma w nim dążeń agresywnych i że Polska jest zupełnie szczerze pokojowo usposobiona. Mówca podnosi jednak, że w budżecie nie ma przewidzianego kredytu na zabezpieczenie ludności przed niebezpieczeństwem wojny gazowej.

Sen. Nocznicki (Wyzw.) poświęcił swe przemówienie sprawie konieczności złożenia wysiłków nad rozszerzeniem oświaty ludowej, zaznaczając przytem, że olbrzymi rozdział, jaki istnieje między inteligencją a włościanstwem, o którym nadmieniał jeszcze Sienkiewicz w listach z Ameryki, od tego czasu do dzisiaj nie zmniejszył się.

Po przerwie przemawiał sen. Makuch (Ukr.), następnie sen. Kopciński (PPS) omawiał specjalnie szkolnictwo, w którym, zdaniem jego, brak jednolitego planu.

Sen. Ossowski (ZLN) omawiał resort ministerstwa Sprawiedliwości, przyczem najwięcej uwagi poruszył sprawę utaskowania przez Prezydenta Rzeczypospolitej red. Stipczyńskiego, na co dał mu należytą odprawę wice-min. Car.

Przemawiali jeszcze sen. Kozicki (Selrob), Tatamir (Ukr.), Radomski (Chd), Ciastek (Wyzw.), Sokołowski (PPS), Izzycki (Wyzw.), Gruszczyński (PPS), poczem na wniosek Kluszczyńskiej (PPS) 42 głosami przeciw 38 posiedzenie odroczono. Następnie odbędzie się jutro o godz. 10 rano.

## Wizyta wice-min. Wysockiego u Marszałków Sejmu i Senatu.

WARSZAWA, 21. VI. PAT. Dzisiaj, w godzinach popołudniowych, przyjechał do Warszawy marszałek sejmiku i senatu nowomianowany podsekretarz stanu M.S.Z. dr. Alfred Wysocki b. poseł Rzeczypospolitej w Stokholmie.

domu Nerona, nie pozwolili zeń nic wynieść, aby zatrząć nawet pamięć o poprzedniku. Dzięki ich barbarzyństwu zresztą zachowały się tak wspaniałe rezerwy jak śmierć Laokona i Apollo belwederski, które grzyzą cudem przysypały, nie krusząc ich zupełnie... A w okresie renesansu (taki), ruiny starego Rzymu wynajęto kamieniarzom, którzy łupili cenne zababy i sprzedawali pochodzące stamtąd materiały i dzieła sztuki budowniczym kościołów i pałaców... Z tego to czasu pochodzi powiedzenie, że to, czego nie zniszczyli „barbarzy” — zniszczyli Barberini.

Nieraz już słyszałem poza granicami Włoch zdanie, że Rzym jest piękny, ale brudny. Brud, jak wszystkie rzeczy, jest pojęciem względem. W porównaniu z miastami szwajcarskimi Rzym jest brudny, ale napewno nie brudniejszy od Paryża. Rząd obecny dużo już zrobił dla upiększenia i higieny miasta. Obecnie władze przystępują do burzenia starych i bezwartościowych domów w sąsied-

twie Kapitolu. Gorzej jest z kuchnią. Pod tym względem Rzym z Paryżem porównywać nie można. Chleb jest niedobry, bo z mieszanej maki i z grubego

## Posiedzenie sejmowej komisji prawnej.

WARSZAWA, 21. VI. PAT. Na posiedzeniu sejmowej komisji prawnej pos. Ciołkosz (PPS) referował wniosek swego klubu w sprawie dalszego wstrzymania podwyżki komornego dla mieszkań jednoizbowych. Po oświadczeniu się delegata rządu przeciwko temu wnioskowi komisja odrzuciła.

Komisja przyjęła następnie poprawki, zaproponowane do projektu ustawy, dotyczącej procedury egzekucyjnej w stosunku do związków komunalnych. W myśl tych poprawek egzekucja przeciwko związkom komunalnym jest dopuszczalna tylko wtedy o ile pretensja oparta jest na wekslu, lub na innym zobowiązaniu.

## Nowogrodzki Komitet Regionalny.

NOWOGRODÉK, 21. VI. PAT. W dniu dzisiejszym pod przewodnictwem wojewody Bieczkowskiego odbyło się posiedzenie wojewódzkiego Komitetu Regionalnego. Zebranie zajął wojewoda Bieczkowiec, poczem przyjęto statut i podzielono prace Komitetu na trzy sekcje: ogólnogospodarczą, rolną i kulturalno-oświatową.

Po dłuższej dyskusji przyjęto zasady ogólnego planu, poczem na wniosek wojewody zostali powołani przewodniczący poszczególnych sekcji.

Na przewodniczącą sekcji ogólnogospodarczej został powołany poseł Rdułowski, na zastępcę starosta Bogatowski. Na przewodniczącą sekcji rolniej Tauraginski, na zastępcę naczelnik Bokun, na sekretarza Tendiagolski. Przewodniczącym sekcji kulturalno-oświatowej został senator Kamieniecki, zastępcą starosta Hienzel, sekretarzem Major. Sekretarzem Komitetu wojewódzkiego jest dyrektor inżynier Zubeliewicz. Po posiedzeniu plenarnym obradowały sekcje.

## Sprawa chorzowska.

HAGA, 21. VI. PAT. Dziś o godz. 10 min. 30 przed południem przed Międzynarodowym Stałym Trybunałem Sprawiedliwości rozpoczęła się rozprawa chorzowska. Pierwszy przemawiał agent niemiecki Kaufman, którego wywody zajmą dwa dni.

## Echa sejmowego przemówienia posła Liebermana w prasie wotkskiej.

RZYM, 21. VI. PAT. W prasie wotkskiej wielkie wrażenie wywołało wystąpienie w sejmie polskim posła socjalistycznego Liebermana, który wykazywał niebezpieczeństwo militarne, grożące Polsce ze strony Rosji. Dzienniki zamieszczają przekonywujące dowody posła Liebermana, podkreślając, iż aczkolwiek jest on socjalistą, lecz wypowiada się za przyjęciem budżetu. Poza tem prasa podaje wyniki głosowania w Sejmie, jako symptomatyczne dowodzące, że jedynie komuniści są w Polsce przeciwni wzmocnieniu się państwa.

## Międzynarodowy kongres Penklubów w Oslo.

OSLO, 20. VI. PAT. Od dwóch dni obraduje tu międzynarodowy kongres Penklubów. Na kongresie reprezentowane są 22 narody. W skład delegacji polskiej wchodzi Wacław Sieroszewski, Ferdynand Goel i dr. Emil Breiter. Delegacja polska po dłuższej dyskusji przeprowadziła uchwałę w sprawie ustanowienia nagrody literackiej Ligi Narodów. Także wszystkie inne wnioski polskie zostały przyjęte. Najbliższy kongres Penklubów odbędzie się w Wiedniu, przyczem zgodzono się jednomyślnie na to, aby następny z kolei kongres miał miejsce w Warszawie.

## Katastrofa lotnicza.

TORUŃ, 21. VI. PAT. Dnia 21 b. m. o godz. 7 min. 30 rano chorąży pilot 4 pułku lotniczego w Toruniu Pawlicki w czasie wykonywania na aparacie Spad świecących akrobatycznych dostał się w korkociąg i uśiłując wyprowadzić zeń aparat przewrócił go na plecy. Widząc, że nie ma możliwości wyprostowania maszyny, Pawlicki ratował się przy pomocy spadochronu, wyskakując na wysokość 300 m. Spadochron na szczęście nie zawiódł i pilot wylądował bez żadnych obrażeń, aparat uległ zupełnemu rozbiciu.

przemiało, co zresztą nakazał rząd w celach oszczędzania zboża (Włochy produkują tylko trzy czwarte swej żywności); masło wygląda ślicznie, ale analiza chemiczna wykazałaby w niem sporo... Toju; win jest dużo, ale są zbyt mocne i naogół nieumiejętnie produkowane; jeśli w dodatku kto ma wstręt do kuchni na oliwie — to może być we Włoszech nieszczęśliwym...

A nowy porządek faszystowski? Muszę się o nim odezwać z całkowitem uznaniem. Nie czuje się żadnego uścisku, ani żadnej uciążliwej kontroli. W urzędach widzi się ludzi przeważnie młodych, sympatycznych i chętnie informujący udzielających. Po-bieźne choćby zestawienie faktów w roku 1922 z tem, co się widzi dzisiaj, wykazuje, że Włochy dziś mają mocny rząd, kiedy go wówczas nie miały; że sytuacja gospodarcza jest dziś niewątpliwie lepsza od ówczesnej; że znaczenie międzynarodowe Włoch bardzo wzrosło i że na polu reform polityczno-społecznych przedsięwzięte tu inicjatywy doniosłe są nie tylko z włoskiego punktu widzenia.

Kozłmierz Smogorzewski.

## RADA MIEJSKA.

Nadanie obywatelstwa honorowego m. Wilna J. E. ks. biskupowi Bandurskiemu. — Sprawy budżetu miejskiego i zryczałtowania podatku hotelowego.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej w którym wziął również udział radny m. Wilna minister Staniewicz, jako pierwszy punkt porządku dziennego rozpatrzone wnioski Komitetu obchodu 40-lecia kapłaństwa J.E. ks. biskupa Bandurskiego o nadanie ostatniemu obywatelstwa honorowego m. Wilna.

Po zgłoszeniu sprzeciwu przez 3 radnych bundowców wniosek ten bez dyskusji został przez wszystkich radnych przyjęty.

Następnym punktem posiedzenia było odczytanie pisma Urzędu Wojewódzkiego w sprawie zatwierdzenia preliminarza budżetowego m. Wilna na rok 1928-29. Radni Wygodzki i Aronowicz, którym udzielono głosu, prócz znanych wszystkim z ich strony stałych oklepianych sprzeciwów dotyczących szkolnictwa żydowskiego nic nowego do sprawy nie wnieśli.

Jednorazowy zasiłek dla U. S. B. i uporządkowanie terenów Targów Północnych.

Następnie Rada uchwaliła odczytać do czasu otrzymania pożyczki z Banku Gosp. Krajowego sprawę zwrotu zużytych przez Magistrat 100.000 zł., która to kwota przeznaczona była na roboty wodociągowe.

Uchwalono również jednorazowy zasiłek dla Uniwersytetu Stefana Batorego w wysokości 110.000 zł., uzależniając jednak faktycznie wyasygnowanie tej sumy od ściągnięcia zaległości za lata ubiegłe za elektrycz-

Wyroby członków do Komitetu Rozbudowy m. Wilna i Komisji Szacunkowych państwowego podatku dochodowego.

Po kilkuminutowej przerwie, zużytej na naradę konwentu seniorów, w myśl obowiązującej ust. wyborów wybrano 10 nowych członków do Komitetu Rozbudowy m. Wilna, a mianowicie: Korolca, Jęnsza, Stawskiego, Zasztowta i Zaks'a i p. m. Smilga, inż. Wojciechowskiego, Józefa Godwoda, Bogusławskiego i Elżasza Abramowicza, jako przedstawicieli poszczególnych związków zawodowych i społecznych. Zaś do komisji szacunkowych do spraw państwowego podatku dochodowego powołano do 4-ech urzędów skarbowych po 6 członków i 6 zastępców.

Później przyjęto bez dyskusji podanie zredukowanego referenta Odrzucenie wniosku powołania radzieckiej komisji opiniodawczej w sprawach podatkowych.

Najdłuższą dyskusję wywołała sprawa powołania radzieckiej komisji opiniodawczej w sprawie podań o ulgi podatkowe.

Po szerszych przemówieniach Spira, Raieša, Korolca, Pilsudskiego i Zaks'a głosami radnych z 12, 10 i 2

## Wojewódzki Komitet Regionalny.

W celu wyczerpującej charakterystyki województwa, jako jednostki regionalnej, powołany zostaje przez p. Wojewodę Raczkiewicza Wojewódzki Komitet Regionalny jako instytucja społeczna.

Charakterystyka ta konieczną jest przede wszystkim dla władz państwowych, które w swych zarządzeniach winny kierować się jaknajbardziej znajomością danego terenu, jego istotnych, leżących na linii przyrodniczego rozwoju potrzeb.

Poza tą pracą podstawową W.K.R. będzie posiadał charakter organu opiniodawczego przy Województwie. Na zlecenie Wojewody bądź za inicjatywą własną Komitet opracowywać będzie szereg aktualnych zagadnień w celu dostarczania Rządowi materiału dla mających się ukazać zarządzeń.

Poza wskazanym zadaniem, t. j. zadaniem łączącym całkowicie w granicach funkcji rządzenia, gdzie W.K.R. posiada cechy pomocniczego aparatu wojewódzkiego, zadaniem drugim Komitetu będzie praca organizacyjna jako instytucji społecznej.

W danym wypadku W.K.R. podejmuje pracę organizacyjną społeczeństwa w myśl idei regionalistycznej bądź to przez tworzenie nowych organizacji, bądź też przez wpływanie na istniejące w Województwie organizacje społeczne w kierunku propagowania idei regionalistycznej i zabieranie ideą powyższą prac tych organizacji.

W myśl statutu przewodniczącym Komitetu jest Wojewoda względnie wskazany przez niego zastępca, członków Komitetu mianuje względnie powołuje Wojewoda. Mandaty członków są honorowe. Zarząd W.K.R. stanowią: Wojewoda jako przewodniczący, przewodniczący poszczególnych sekcji, osoby powołane do zarządu osobiście przez Wojewodę oraz sekretarza. Pełny Komitet będzie zwoływany przynajmniej raz na kwartał, posiedzenia zaś zarządu odbywać się będą raz na miesiąc lub częściej w miarę potrzeby.

W myśl ułożonego projektu programu prac Sekcja Ogólnogospodarcza przedewszystkiem zajmie się opracowaniem możliwie szczegółowej monografii gospodarczej terenu województwa z uwzględnieniem okresu przedwojennego, okresu wojny i okresu niepodległości.

W okresie przedwojennym monografia ta zawierać będzie opis i zobrazowanie w liczbach:

a) głównych gałęzi wytwórczości, b) handlu, c) rynków zakupu i zbytu, d) surowce, gotowe fabrykaty, e) bi-

Wobec tego, iż dotychczasowy system pobierania podatku hotelowego okazał się niedogodnym, tak dla Magistratu, jak i poszczególnych przedsiębiorców, którzy muszą prowadzić szczegółowe księgi rachunkowe.

Rada Miejska na wniosek Magistratu uchwaliła jednogłośnie zryczałtowanie go na okres budżetowy 1928—29 w sumie 61,930 zł., co jest zupełnie zadawalające, jeżeli się weźmie pod uwagę, że wpływ tego podatku za okres roku ubiegłego wyniósł 59,196 zł.

Projekt znolizowania miejskich przepisów w przedmiocie sztydów, plakatów, ogłoszeń, reklam i t. d. przekazano do opracowania specjalnie do tego wybranej Komisji radzieckiej, w skład której powołano radnych: Pilsudskiego, Korolca, Stawskiego, Czernichowa i Koźmę-Kruka.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

PIĄTEK 22 Dnia Paulina, jutro Agrypina.

Wschód s. g. 3 m. 30 Zach. s. g. 19 m. 51

Spogrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B.

z dnia 21 VI 1928 r.

Ciepłota średnia w m. 754

Temperatura średnia + 10°C.

Opad za dobę 40 C

Wiatr przeważający Południowo-zachodni.

U w a g i: Pochmurno, deszcz.

Minimum za dobę -0°C.

Maximum na dobę 12°C.

Tendencja barometryczna: wzrost ciśnienia

## URZĘDOWA.

Minister Staniewicz w Wilnie. W dniu wczorajszym przybył do Wilna Minister Reform Rolnych prof. W. Staniewicz. W przedmiejscu dnia p. Minister wyjeżdżał na teren województwa.

(t) Termin moratorium dla wksli przedwojennych kończy się 31 b. m. Z dniem 31 b. m. kończy się moratorium na wksle przedwojenne, o ile nie zostanie termin ten przedłużony. Wszystkie wksle przedwojenne nawet niezapłacone, uważane są za nieprzedpłacone.

Wksle dotychczas niezapłacone muszą być obecnie zapłacone i oddane do Sądu przed 30 b. m., o ile są żyrcami. Wksle bez żyra protestowane nie trzeba.

Do całej sumy wkslowej dolicza się procent za 5 lat, wysokość zaś waloryzacji sumy przedwojennej zależy od uznania Sądu.

Wksle, wydane za kupno maszyn do pracy, które jeszcze obecnie znajdują się u dłużnika, Sąd zalicza do pełnowartościowych (100 proc.) a inne liczy się mniej, aż do 20 proc. sumy wystawionej.

Do ściągania uprzywilejowanych należących wksli, wystawione na sumy wzięte na inwestycje lub na kupno domu, który pozostaje dotychczas w rękach dłużnika.

## MIEJSKA.

(x) Miejska stacja analityczna. W pierwszych dniach lipca r. b. miejskie centralne biuro adresowe oraz urząd rolniczy, mieszczące się obecnie przy ul. Hetmańskiej przeniesione zostaną do nowo przy Magistracie wynajętego lokalu przy ul. Wileńskiej 407 zał. Dobroczynnego. W lokalu zaś przy ul. Hetmańskiej umieszczona zostanie miejska stacja analityczna dla przeprowadzania badań wszelkich produktów żywnościowych.

(x) Wzschepolski zjazd cukrowników w Wilnie. W dniu wczorajszym zgłosił się do Magistratu m. Wilna delegacja komitetu zjazdu cukrowników Rzeczypospolitej, mającego się w czasie od 13 do 15 września r. b. odbyć w Wilnie. Uczestnicy tego zjazdu w liczbie około 200 zamierzają wziąć również udział w wystawie Targów Północnych. W związku z tem Magistrat m. Wilna nosi się z zamiarem zorganizowania specjalnego komitetu do tegoż zjazdu.

## WOJSKOWA.

— Powrót gen. Burhardt-Bukackiego. Wczoraj po południu przybyli do Wilna: gen. Burhardt-Bukacki oraz gen. Dąb-Biernacki.

(x) 6 miesięczny kurs dla zawodowych podoficerów KOP. W myśl ostatniego zarządzenia dowództwa 6 Brygady KOP z dniem jutrzejszym rozpocznie się w Orleniach pow. Wil. Trocickiego 6 miesięczny kurs dla podoficerów zawodowych, wchodzących w skład tej brygady.

Doroczne walne zebranie Koła Wileńskiego Stowarzyszenia Rezerwistów i b. Wojskowych. W niedzielę dnia 17 bm. odbędzie się trzecie doroczne walne zebranie członków koła wileńskiego Stowarzyszenia Rezerwistów i b. Wojskowych.

Zebranie zgałęzi prezes zarządu koła mec. Bronisław Krasowski na którego wniosek przewodniczącego zebraniu wybrano przez akklamację p. Wilhelma Janotę.

Następnie prezes Krasowski wygłosił treściwe przemówienie na temat celów i zadań Stowarzyszenia, jako tej organizacji b. wojskowych, która pierwsze w kraju wysunęła postulat zjednoczenia się wszystkich b. wojskowych i rezerwistów.

Aczkolwiek w ostatnich miesiącach tempo prac organizacyjnych Stowarzyszenia nieco się zmniejszyło, jednakowoż stwierdzić należy coraz lepsze zrozumienie zadań wśród poszczególnych członków co wyraża się we wzajemnej pomocy i współpracy stowarzyszonych na niwie społecznej.

Sprawozdanie z prac ustępującego zarządu złożył p. J. Bońkowski, w imieniu zaś komisji rewizyjnej p. F. Rusiecki.

Po przerwie dokonano wyboru nowego zarządu w skład którego weszli pp. Br.

szem tego słowa znaczeniu, która przedewszystkiem uzupełnia pracę kulturalno-oświatową należy rozumieć jako szereg zagadnień, zdających do lepszego, doskonalszego zorganizowania życia społecznego, podniesienia strony wychowawczej młodego pokolenia, przysposobienia ludzi starszych do życia zbiorowego, do wspólnego rozstrzygnięcia zadań gospodarczych i harmonijnego współżycia pomimo różnic narodowościowych i wyznaniowych.

Charakter prac, wyszczególnionych wyżej dla każdej sekcji zgóry, przesądza o składzie Komitetu. Niewątpliwie do Komitetu winni wejść ludzie, posiadający osobiste kwalifikacje bez względu na zajmowane stanowiska w administracji i społeczeństwie, a przedewszystkiem ludzie miejscowi, reprezentujący dokładną znajomość praktyczną miejscowych warunków oraz chęć współpracy z czynnikami rządowymi w tym kierunku.

Pierwsze posiedzenie organizacyjnego Komitetu Regionalnego odbędzie się w poniedziałek 25 czerwca o godz. 17 w Pałacu Reprezentacyjnym.

Skład Wojewódzkiego Komitetu Regionalnego będzie podany po ukończeniu.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

W związku z organizacją Targów Północnych i zachodzącą koniecznością uporządkowania terenów, przylegających do placu wystawowego, a przedewszystkiem zniesienia stajni i ustępów znajdujących się po prawej stronie od wejścia do ogrodu Bernardyńskiego; na uporządkowanie tych terenów Rada uchwaliła sumę 15,000 zł.

## KRONIKA

skiego, Teatr Polski występuje dziś z premierą „Król się bawi”.

## RADJO—WILNO

Piątek dn. 22 czerwca 1928 r.

13.00 — Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.

16.30—16.55: „Co to jest życie. normalne?” odczyt z cyklu „Życie normalne” wygłosi architekt Witold Małkowski.

17.00—17.15: Chwilka literacka.

17.15—17.20: Muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Wexler w Warszawie ul. Marszałkowska 132. Jenerale przedstawicielstwo na Polskę angielskiej wytwórni „His Master's Voice”.

17.30—17.45: Komunikat Zw. Kółek i Org. Rolniczych.

17.45—18.10: „Błędytutejsze” odczyt wygłosi Wanda Niedziakowska-Dobaczewska.

18.15—19.00: Transmisja muzyki lekkiej z ogrodu cukierni B. Sztralla w Wilnie.

19.05—19.30: Audycja dla dzieci: ciekawa powiastka opowie Halina Korkozówna.

19.30—19.55: „Skrzynka pocztowa” wygłosi kierownik programów PR. w Wilnie Witold Hulewicz.

19.55 — Komunikaty.

20.30—22.00: Koncert wieczorny w wykonaniu Niny Pekertówny (śpiew), Z. Janowskiej (śpiew), i Eugenjusza Olszewskiego (śpiew), W. Handrichówny, (akompaniament).

W programie: Chopin, Gounod, Grieg, Moniuszko, Nowakowski, Noskowski, Saint-Saens, Rubinstein, Blechman, Sobolewska, Verdi, Wieniawski.

22.00—22.30: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, komunikaty: PAT. policyjne, sportowe i inne.

## WYPADKI I KRADZIEŻE.

(x) Znalezione zmasakrowane zwłoki nieznanej osoby. Onegdaj na drodze prowadzącej z Wilejki do Mołodeczki władze bezpieczeństwa publicznego znalazły zmasakrowane zwłoki nieznanej osoby, którego nazwisko wobec braku jakichkolwiek dokumentów nie dało się ustalić.

Zachodzi podejrzenie, iż ową męczyznę zabił prawdopodobnie napadnięty i zamordowany.

Zwłoki zamordowanego zabezpieczono do dyspozycji odpowiednich władz śledczych.

— Pożar w stajni 4-go pułku ułanów. W nocy na 21 bm. prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem zapalił się gmach w którym mieścił się ambulator weterynaryjny 4-go pułku ułanów. Za pół godziny pastwą ognia stało 7 koni.

Straż ogniowa w przeciągu 2 i pół godzin potrafiła stłumić.

Straż wyniosła około 5 tys. zł.

— Ofiary takśówki. Dn. 21 bm. na ul. Antokolskiej takśówka Nr. 71, kierowana przez Wiktora Kędziarskiego (Ostrowska 20) przejechała 80-letnią Bronisławę Morozowicz (Piaski 44), która natychmiast zmarła.

Kędziarskiego aresztowano.

## Z robót miejskich.

## Remont ul. Bouffalowej.

W związku z wypadkami w ostatnich czasach ulenieni deszczami osunęła się w kilku miejscach ziemia na zboczach gliniastych ulicy Góra Bouffalowa, uporządkowaniej przed rokiem przez Magistrat.

Katastrofe tę spowodowały wody podziemne, nagromadzone w większej ilości dzięki deszczom; wody te, nie mając ujścia przez zabrukowaną ulicę, poczęły się sączyć przez zbocza, podmywając darnię i powodując jej osunięcie się.

Dając się słyszeć w związku z tem narzekania na niedbatę wykonanie roboty przez starę Magistrat, polegające na zrekonstruowaniu terenu, są zgoda mylnie, ponieważ drenaż kamienne, biegnące środkami ulicy, były wówczas zatopione od połowy góry i włączone do sieci kanalizacyjnej przy ul. Portowej. Przypuszczano, że takie zdrenowanie niepożądane i bardziej nasycenie wodami podziemnymi części góry, oraz zlikwidowanie w ten sposób licznych, wybijających się na powierzchnię źródeł, wystarczających dla należytego odwodnienia tej okolicy.

Rachuby te były zupełnie słuszne i gdyby nie ulewne deszcze oraz pewna jeszcze, zgoda niedająca się przewidzieć okoliczność o której będzie mowa niżej, wszystko pozostałoby w jaknajlepszym porządku. Okoliczność ta jest następująca: właściciele części tego terenu, kopiąc gline, wędrownie zezwalając na jej branie innym, spowodowali powstanie głębszych dołów na powierzchni góry. Na skutek deszczów doły te zamieniały się w obszerne baseny wodne i ta to właśnie woda przesączająca się przez zbocza, w głównej mierze przyczyniła się do katastrofy.

Podjęte obecnie przez Magistrat roboty polegają na założeniu połączonych z poprzednimi drenów w górnej części ulicy, do których w kilku miejscach dochodzą także dreny boczne (te ostatnie pójść podobno na koszt właścicieli pokopanego terenu, jako spowodowane przez ich niedbalstwo). Ponadto zostaną uporządkowane powstałe osunięcia i znów okryte darnią.

Roboty te mają być ukończone w ciągu tygodnia.

Uporządkowanie „Górki Kalwaryjskiej”.

## Bilans wyścigów konnych

Nie omiłowaliśmy się zapewne, twierdząc, że ostatnie wyścigi, zorganizowane przez Wileńskie Towarzystwo Hodowli Konii i Popierania Sportu Konnego (rozpoczął się pierwszy tydzień) wypadły świetnie. Wprawdzie pierwsze dwa dni gonitw miały swoje nieodczucia natury administracyjnej, jednak ogólnie wrażenie wypadło najzupełniej pomyślnie. Zastęga tu w pierwszym rzędzie prezesa T-wa p. Alexandrowicza, na którego terenach powstał plac, oraz pp. hr. Breta i inspektora Ławrynowicza, nieszczerzących swych trudów.

Sportowe wyścigi wypadły doskonale. Takiego doboru koni i jeźdźców nie mieliśmy jeszcze w Wilnie po wojnie, to też cały szereg gonitw przyniósł nielada emocje, a totalizator niespodzianki. Grano do zapamiętania.

Ogółem biegło przeszło 60 koni następujących stajni: Grana Oficera 9 p. S. K. (Wółkowsky), p. S. Bronikowski, S. K. (Lubelski), Grana Ofic. 21 p. uł., Gr. Ofic. 15 p. uł. Poznański, p. Karatjew, 4 p. uł., rtm. Dowgiatto i por. Juszczyński, por. Donnera 26 p. uł., p. Koziełowski, p. K. Rómmla, mjr. Falewicz, rtm. Kapiszewski, rtm. Malsaga, 14 p. uł. rtm. Pilawitza, 14 p. uł. rtm. Cierpicki, 4 p. uł., por. Ignaczak, 3 p. szw. K. K. Wążyński, por. Alexandrowicz, por. Abramowicz, por. Jankowski i p. J. M. Falewicz. Najliczniej reprezentowane były stajnie: Gr. Ofic. 9 p. S. K., p. S. Bronikowski i S. K. Lubelskiej.

Przyjrzyjmy się teraz rezultatowi poszczególnych stajni, w sensie ilości wygranych gonitw i sumy nagród, uzyskanych z tej racy. Na pierwszym miejscu stoi bezspornie rtm. Cierpicki, zdobywca pierwszego miejsca w Wielkim Steeple-chase - oraz jednej pierwszej i dwóch trzecich nagród, w łącznej sumie 8,280 zł. Podkreślić tu należy, że p. rtm. Cierpicki posiadał jednego tylko konia - „Bostona”.

Na drugim miejscu stanęła stajnia Gr. Ofic. 9 p. S. K., rozporządzająca dziewięcioma koniami. Zdobyła ona 10 pierwszych, 6 - drugich i 4 - trzecie nagrody, ogółem 8,900 zł.

Po 2,800 zł. wygrały konie stajni, S. K. Lubelskiej i 4 p. uł. przyczem najproduktywniejszym koniem tej ostatniej okazała się „Alba”, znana zresztą ze swej niechęci do brania przeszkód, co nie mogło pozostać bez znaczenia.

Liczna stajnia p. S. Bronikowskiego zdobyła właścicielowi 2,270 zł. i rekord w zajmowaniu trzecich miejsc (8). Jedynie St. Bronichit zdobył dwa razy pierwsze nagrody.

Płk. Rómmla na Signorina Romanelli zdobył 2-gie miejsce w dużym Steeple-chase i pierwsze w Wileńskim oraz wygrał gonitwę na Caribie. Ogólna suma wygrana wyniosła 3,800 zł.

Po dwa tysiące wygrały: Pex-Ball rtm. Pilawitza i Derwisz p. J. M. Falewicz. Ten ostatni, sprzedany w tym samym dniu, pierwszą gonitwę wygrał niespodziewanie, czego dowodem wypłata totalizatora, wynosząca 268 zł.

Konie rtm. Dowgiatto i por. Juszczyńskiego po tryumfach w Baranowiczach i tu przyniosły 1860 zł., zajmując szereg drugich miejsc. Sama Bajeczna potrafiła być w sześciu gonitwach z miejsc. Koniopór. Donnera i Gr. Ofic. 21 p. uł. zdobyły po 1570 zł. Przypuszczalnie należy, że wynik byłby lepszy, gdyby nie wypadek, jaki spotkał por. Sucheckiego (złamanie obójczyka) i por. Donnera (silne stłuczenie ręki i pękania szkieletu).

Rotmistrzowi Kapiszewskiemu 14 p. uł. dostającemu dwóch koni, Monte Catini i Błanka przypadły w udziale trzy miejsca: dwa pierwsze i jedno drugie. Suma wygrana 1700 zł.

Mjr. Falewicz na Umizgu i Xalapie wygrał 1680 zł.

Por. Bobinski 15 p. uł. wywodził 1480 zł., a por. Ignaczak, ciesząc się ogólną sympatią, jako świetny jeździec, mając jednego tylko konia - Herbuta - 1470 zł.

Z koni płk. Karatjewa, tylko „Byle” i „Mista” ułożyły sobie rade z konkurentami, przyniosły one właścicielowi 1330 zł. Konie por. Alexandrowicza 13 p. uł. na ten raz nie odegrały dużej roli. Por. Alexandrowicz wskutek silnego uszkodzenia obójczyka nie mógł sam jeździć, co w pewnej mierze musiało odebrać się na sprawności koni, przyzwyczajonych do niego - jako jeźdźcy.

Z zestawienia tego widzimy, że walka

jeździec autem i którego rozkazom będzie się musiał poddać. Przytem zaznaczonem było, że Jonah nie powinien nic tobie o tem mówić.

— Czy widziałeś ten list? — zapytał Jack.

— Nie, gdyż w post-scriptum przeczytał rozkaz natychmiastowego spalenia listu, co też uczynił. Trzeba oddać Jonahowi sprawiedliwość, że z początku miał pewne „podejrzenia”, ale nie mogąc nikogo się poradzić zdecydował się pójść do baru, według wskazówek z listu. Samochód stał już przed bramą, a przy nim dwóch ludzi; kazali mu wsiadać i auto pomknęło. Jonah nie zna Londynu nie mógł więc wytłumaczyć, w którą stronę jechał. Jonah z nieznanych mu powodów, że Bill pragnie się z nim rozmówić, ale wymaga ślepego posłuszeństwa przy wykonaniu wszelkich rozkazów, wydanych za ich pośrednictwem. Po chwili zawiązano mu chustę na oczach, twierdząc, iż zachowanie tajemnicy leży w interesie jego pana.

Jonah wciąż jeszcze pełen był nieufności, ale gotów był na wszystko, w nadziei, że ujrzy ukochanego pana. Po dłuższym czasie auto zatrzymało się i kazano mu wysiąść. Oczym wciąż je s z c z e miał związane, ale zdawał s o b i e sprawę z tego, że prowadzono go po kilku schodkach w dół, a potem wzdłuż długiego korytarza. Potem wprowadzono go na schody i, gdy zdjęto z jego oczu chustę, znalazł się w obszernym pokoju, w którym ujrzał go przez okno. Człowiek, który go tu przyprowadził, oświadczył, że jest przyjacielem Boyda i że dom ten należy do niego, prócz tego dodał, że Bill jest w bezpiecznym miejscu, ale wobec tego, że policja go poszukuje, musiał się ukryć i że jedynym sposobem uniewinnienia go było oddanie pewnych papierów, które były ukryte w jego mieszkaniu przy Green Street. Żeby zaś Jonah nie wątpił w to wszystko, Bill miał

— Oto co mi powiedział: — Wczoraj wieczorem, około dziesiątej ktoś zadzwonił do drzwi. Jonah poszedł otworzyć, jakiś człowiek, którego ledwie że zauważył, podał mu list i zniknął. Murzyn spojrzął na kopertę i stwierdził że zdumieniem, że zaadresowana była do niego. Otworzył i, jak twierdził, poznał charakter pisma swego pana. Wyczytał tam rozkaz udania się na drugą po północy do baru, leżącego za przystankiem de Marble Arch; spotkać się miał tam z człowiekiem, który przy-

— Wiedziałeś ten list? — zapytał Jack.

— Nie, gdyż w post-scriptum przeczytał rozkaz natychmiastowego spalenia listu, co też uczynił. Trzeba oddać Jonahowi sprawiedliwość, że z początku miał pewne „podejrzenia”, ale nie mogąc nikogo się poradzić zdecydował się pójść do baru, według wskazówek z listu. Samochód stał już przed bramą, a przy nim dwóch ludzi; kazali mu wsiadać i auto pomknęło. Jonah nie zna Londynu nie mógł więc wytłumaczyć, w którą stronę jechał. Jonah z nieznanych mu powodów, że Bill pragnie się z nim rozmówić, ale wymaga ślepego posłuszeństwa przy wykonaniu wszelkich rozkazów, wydanych za ich pośrednictwem. Po chwili zawiązano mu chustę na oczach, twierdząc, iż zachowanie tajemnicy leży w interesie jego pana.

Jonah wciąż jeszcze pełen był nieufności, ale gotów był na wszystko, w nadziei, że ujrzy ukochanego pana. Po dłuższym czasie auto zatrzymało się i kazano mu wysiąść. Oczym wciąż je s z c z e miał związane, ale zdawał s o b i e sprawę z tego, że prowadzono go po kilku schodkach w dół, a potem wzdłuż długiego korytarza. Potem wprowadzono go na schody i, gdy zdjęto z jego oczu chustę, znalazł się w obszernym pokoju, w którym ujrzał go przez okno. Człowiek, który go tu przyprowadził, oświadczył, że jest przyjacielem Boyda i że dom ten należy do niego, prócz tego dodał, że Bill jest w bezpiecznym miejscu, ale wobec tego, że policja go poszukuje, musiał się ukryć i że jedynym sposobem uniewinnienia go było oddanie pewnych papierów, które były ukryte w jego mieszkaniu przy Green Street. Żeby zaś Jonah nie wątpił w to wszystko, Bill miał

— Wiedziałeś ten list? — zapytał Jack.

— Nie, gdyż w post-scriptum przeczytał rozkaz natychmiastowego spalenia listu, co też uczynił. Trzeba oddać Jonahowi sprawiedliwość, że z początku miał pewne „podejrzenia”, ale nie mogąc nikogo się poradzić zdecydował się pójść do baru, według wskazówek z listu. Samochód stał już przed bramą, a przy nim dwóch ludzi; kazali mu wsiadać i auto pomknęło. Jonah nie zna Londynu nie mógł więc wytłumaczyć, w którą stronę jechał. Jonah z nieznanych mu powodów, że Bill pragnie się z nim rozmówić, ale wymaga ślepego posłuszeństwa przy wykonaniu wszelkich rozkazów, wydanych za ich pośrednictwem. Po chwili zawiązano mu chustę na oczach, twierdząc, iż zachowanie tajemnicy leży w interesie jego pana.

Jonah wciąż jeszcze pełen był nieufności, ale gotów był na wszystko, w nadziei, że ujrzy ukochanego pana. Po dłuższym czasie auto zatrzymało się i kazano mu wysiąść. Oczym wciąż je s z c z e miał związane, ale zdawał s o b i e sprawę z tego, że prowadzono go po kilku schodkach w dół, a potem wzdłuż długiego korytarza. Potem wprowadzono go na schody i, gdy zdjęto z jego oczu chustę, znalazł się w obszernym pokoju, w którym ujrzał go przez okno. Człowiek, który go tu przyprowadził, oświadczył, że jest przyjacielem Boyda i że dom ten należy do niego, prócz tego dodał, że Bill jest w bezpiecznym miejscu, ale wobec tego, że policja go poszukuje, musiał się ukryć i że jedynym sposobem uniewinnienia go było oddanie pewnych papierów, które były ukryte w jego mieszkaniu przy Green Street. Żeby zaś Jonah nie wątpił w to wszystko, Bill miał

— Wiedziałeś ten list? — zapytał Jack.

— Nie, gdyż w post-scriptum przeczytał rozkaz natychmiastowego spalenia listu, co też uczynił. Trzeba oddać Jonahowi sprawiedliwość, że z początku miał pewne „podejrzenia”, ale nie mogąc nikogo się poradzić zdecydował się pójść do baru, według wskazówek z listu. Samochód stał już przed bramą, a przy nim dwóch ludzi; kazali mu wsiadać i auto pomknęło. Jonah nie zna Londynu nie mógł więc wytłumaczyć, w którą stronę jechał. Jonah z nieznanych mu powodów, że Bill pragnie się z nim rozmówić, ale wymaga ślepego posłuszeństwa przy wykonaniu wszelkich rozkazów, wydanych za ich pośrednictwem. Po chwili zawiązano mu chustę na oczach, twierdząc, iż zachowanie tajemnicy leży w interesie jego pana.

## SPORT.

## Uroczystości na przystani „Pogoń”.

W dniu 24 b. m. o godz. 1 po poł. odbędzie się na przystani wileńskiej W. K. S. Pogoń uroczystość podniesienia bandy i chrztu łodzi. Po uroczystości odbędzie się defilada łodzi oraz regaty wileńskie i zawody pływackie.

Dojazd łodzią przez przystan Wil. Tow. Wileński.

## Zawody kolarskie na Antokolu.

W niedzielę 24 b. m. odbędzie się na torze boiska 6 p. p. Leg. międzyklubowe zawody kolarskie.

Program przewiduje: defiladę, bieg na dyst. 2300 metr., bieg de deun fondt - 4600 mtr., bieg australijski, bieg juniorów 4000 mtr., bieg toru-kwalifikacyjny, bieg główny 15 km., bieg z przeszkodami - 2 okr. toru i bieg pocieszenia 3 okr. toru.

KAŻDY Radioamator wie, że jest defekt w aparacie odbiorczym KAŻDY defekt psuje odbiór i denerwuje słuchacza.

KAŻDY więc winien mieć pod ręką książkę, zawierającą rady i wskazówki, jak defekt taki usunąć. POZARNIK DLA RADIOAMATORÓW, praca zbiorowa wybitnych fachowców wojskowych, pod red. mjr. inż. Krulisa, jest właśnie tym, co jest niezbędne dla każdego Radioamatora.

Cena egz. brosz. 3.50 zł., oprowinięno 5. — zł.

## Poradnik dla Radioamatorów

Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz w AGENCJI WSKŁADNIEJ, Wilno, ulica Mickiewicza 4-6.

## Ogłoszenie

Sąd Pokoju m. Wilna zgodnie z art. 94 Ust. Weksl. z dnia 21.XI.24 roku wyzywa posiadaczy weksli zaginionych, ażeby w terminie 60-dniowym od dnia niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Pokoju m. Wilna przy ul. Mickiewicza 36 i okazali zaginione weksle: 5 weksli po 210 zł. każdy, wystawione przez Szmuela Fajnerba na zlecenie Caele Genzela płatne jeden 25-125 r. i 2-gi 26. 1. 25 r. 3-ci 27. 1. 25 r. 4-ty 29. 1. 25 r. i 5-ty 31. 1. 25 r. w sprawie z podania F-my Majde i S-ka w Warszawie o umorzenie wspomnianych weksli.

W razie nie stawienia się posiadaczy weksli zaginionych, będzie powzięta odpowiednia co do tych weksli decyzja.

Za zgodność Sekretarz:

DRUSKIENIKI. Pensjonat „Orle Gniazdo” Teresy Jundziłt, Poganka 5. Willa świeżo odremontowana, z ogrodem, z elektrycznością. Pokoje stonowane z oddzielnymi werandami. Kuchnia wykładowa. Cena wraz z utrzymaniem 10 zł. dziennie. Zgłaszać się: ul. Portowa 26, tel. 11-40, od g. 9-11 rano i od 3-5-ej pp. albo Druskieniki. -o

## OD ADMINISTRACJI.

Prosimy naszych Sz. Sz. Abonentów o łaskawe wnoszenie przedpłaty za m-c CZERWIEC. Konto Czekowe Słowa P.K.O.

Nr 80259.

Kino-Teatr „Helios” Wileńska 3A.

Dziś i si! Parter od 1 zł. Balkon 70 gr. Sensacja doby obecnej! Najaktualniejszy dramat erotyczny „ZEW SMYŚLÓW — Spowiedź Szesnastoletniej Dziewczyny”. Film, przedstawiający w wysoce artyst. sposób obecną, pełną nerwowości i żądzy rozkoszy erotycznej przeżycia młodzieży oparte na tle głośnego berlińskiego procesu. W roli głównej czarująca Gerdi Gerdt. Tysiączne artykuły prasy całego świata nie mogły udzielić czytelnikom tej niebywalej emocji, jaką daje widowni ten szlagier. Ostatni seans o godz. 10.15.

Kino-Teatr „Polonia” Parter od 80 gr. Dziś! Nadzwyczajny dramat salony p. t. „KIEDY KOBIETA KOCHA”. W rolach głównych: rywal Rudolf Valentino, Ricardo Cortez, przepiękna Lois Wilson i Estella Taylor. Film ten ilustruje nam dramat kobiecy, która dla miłości nie cofa się przed żadnym szaleństwem i dramatem zazdrości do utraty zmysłów męczyłszy. Początek seansów o g. 5.30, ostatni 10.25.

Kino-Teatr „Wanda” Wieczór upojenia miłości i tańca z egzotyczną tancerką Józefiną Baker t. zw. Czarna Venus. REWJA NADREWJAMI czyli „Paryż w letargu” erotyczny dramat w 12 akt. Sceny balowe wykonywały najpiękniejsze dziewczęta świata słynnych kabaretów „Moulin Rouge”, „Folies Bergeres” i in.

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy SALA MIEJSKA ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 19 do 22 czerwca 1928 r. „Kuzneczka Udręczona” wstrząsający dramat w 10 aktach. W roli głównej: Laura la Plante. Nad program: „BEZTROSKA MŁODOŚĆ” komedia w 2 aktach. Orkiestra pod dyrykcją p. W. Szczepańskiego. Kasa czynna od g. 5 m. 30. Początek seansów o godz. 6-ej. Następnym program: „COHN i COOGAN”.

## PRZETARG.

Wileński Urząd Wojewódzki (Dyrekcja Robót Publicznych) ogłasza piśmienny przetarg ofertowy na wykonanie następujących budowli:

1. Wykończenie domu 2-rodzinnego typu Z-4.
2. Wykończenie budynku gospodarczego typu G-2.
3. Wykończenie domu 8-rodzinnego typu Z-1.
4. Założenie sączków dla podwodnienia terenu Kolonii urzędniczej.
5. Zagruntować parkany przy domach urzędniczych.
6. Wykończenie budynku gospodarczego przy domu dla 4-ch rodzin.
7. Wykończenie budynku gospodarczego przy domu dla 4-ch rodzin.
8. Wybudowanie budynku gospodarczego przy domu dla 4-ch rodzin.
9. Wykończenie domu 4-ro rodzinnego typu G. B.
10. Wybudowanie budynku gospodarczego przy domu 4-ro rodzinnym.
11. Wybudowanie łodowni przy domu 4-ro rodzinnym.
12. Wybudowanie domu mieszkalnego dla 14-rodzin.

Przetarg odbędzie się w dniu 2-go lipca 1928 roku o godz. 12-ej w Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie, ul. Magdaleny 2 pokój Nr. 78. Piśmienne oferty w zapieczętowanych lakowa pieczęcią kopertach z napisem: „Oferta na...” winny być złożone w tymże dniu do godz. 9-ej i pół w Kancelarii Oddziału Budowlanego Dyrekcji pokój Nr. 92. Łącznie z pokwitowaniem Kasy Skarbowej na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 5 proc. zaofiarowanej sumy przy ofertach opiewających na ogólną sumę do 100.000 zł. i w wysokości 4 proc. z sum przy ofertach na ogólną sumę do 100.000—500.000 zł.

W ofercie winien być podany minimalny termin, w którym firma podejmuje się wykonać objętą niniejszym przetargiem robotę.

Oferty mogą być składane tak na poszczególne obiekty, jak i na grupy obiektów.

Nie będą rozpatrywane oferty niesporządzone na rzędowych blankietach ślepych kosztorysów lub zawierające zastrzeżenia.

Ogólne warunki przetargu i ślepe kosztorysy można otrzymać w Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie, pokój Nr. 78 za zwrotu kosztów wykonania. Tam również można odczytać o godzinie 12-ej do 13-ej przejrzyć ogólne i techniczne warunki wykonania robót przez przedsiębiorców, projekt robót, projekt umowy, oraz ogólne przepisy Ministerstwa Robót Publicznych o przetargach, które dla oferenta są obowiązujące.

Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, uzależniając to od fachowych i finansowych zdolności przedsiębiorstwa, oraz prawo zredukowania ilości robót lub nawet zupełnego ich zaniechania.

Za Wojewodę (—) Dyrektor Inżynier (podpis).

Perimutarna Ultramarina jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do białizny i celów malarskich. Odnaczona na wystawach w Brukseli i Mediolanie złotymi medalami.

Biura Fabryki Ch. Perimutarna, Lwów, Stoleczna 20.

Wszędzie do nabycia.

transmisje, pasy, gurt, gazę, siatkę, olejarnie poleca na dogodnie spłaty: Biuro Techniczne-Handlowe i robót inżynierskich ST. STOKERSKI, Wilno, Mickiewicza 27, tel. 12 47.

Maszyny młynskie walce, kaspry, kamienie, jarelniki, trybry, turbiny, motory ropne, Diesla, gazowe.

— Właśnie. Jak myślisz, dla czego?

Ned zastanowił się.

— Może było to połączenie miejscowe, może mówiono z tego samego domu?

— Fairleigh nie zdecydował się przywieźć Billa do Londynu.

— W takim razie nie wiem.

— A radio?

— Czyż to możliwe?

— Telefon często zmienia głos.

— Nieznanymu zdają słuchawkę z aparatu, wiszącą na ścianie. Ach, rozumiem już o co ci chodzi, że też od razu o tem nie pomyślałem! Przecież telefon nie dzwoni!

— Właśnie. Jak myślisz, dla czego?

Ned zastanowił się.

— Może było to połączenie miejscowe, może mówiono z tego samego domu?

— Fairleigh nie zdecydował się przywieźć Billa do Londynu.

— W takim razie nie wiem.

— A radio?

— Czyż to możliwe?

— Telefon często zmienia głos.

— Nieznanymu zdają słuchawkę z aparatu, wiszącą na ścianie. Ach, rozumiem już o co ci chodzi, że też od razu o tem nie pomyślałem! Przecież telefon nie dzwoni!

— Właśnie. Jak myślisz, dla czego?

Ned zastanowił się.

— Może było to połączenie miejscowe, może mówiono z tego samego domu?

— Fairleigh nie zdecydował się przywieźć Billa do Londynu.

— W takim razie nie wiem.

— A radio?

— Czyż to możliwe?

— Telefon często zmienia głos.

— Nieznanymu zdają słuchawkę z aparatu, wiszącą na ścianie. Ach, rozumiem już o co ci chodzi, że też od razu o tem nie pomyślałem! Przecież telefon nie dzwoni!

— Właśnie. Jak myślisz, dla czego?

Ned zastanowił się.

— Może było to połączenie miejscowe, może mówiono z tego samego domu?

— Fairleigh nie zdecydował się przywieźć Billa do Londynu.

— W takim razie nie wiem.

— A radio?

— Czyż to możliwe?

— Telefon często zmienia głos.

— Nieznanymu zdają słuchawkę z aparatu, wiszącą na ścianie. Ach, rozumiem już o co ci chodzi, że też od razu o tem nie pomyślałem! Przecież telefon nie dzwoni!

— Właśnie. Jak myślisz, dla czego?

Ned zastanowił się.

— Może było to połączenie miejscowe, może mówiono z tego samego domu?

## LOKALE

Inteligentna osoba poszukuje posady gospodyni do samodzielnego zarządu Zana 3-7. o 5812

Potrzebna służąca do wszystkiego. Bez solidnych rekomendacji nie przychodzić. Jasna 12. -1

AVAVAVA KUPNA I SPRZEDAŻ VAVAVAVA

Do wynajęcia 1 pokój lub 2 umiarkowane, ul. Garbarska 7-5. o-5012

Mieszkanie do wynajęcia od 1-go lipca b. r. pięć pokoi, kuchnia, służbowy, piwnica, skład na opał, woda, kanalizacja. Zwierzyńce, Witoldowa 5. Dozwać się u dozorcy. 2 2812

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa” pod literami E. N. -o

POSADY 14-letni chłopiec poszukuje jakiegokolwiek pracy na wsi lub w mieście. Skończył 7 oddziałów szkoły powszechnej. Jest uczciwy, chętny. Posiada referencje. Wiadomość w adm. „Słowa”